

המחלקה למדיניות וניהול מערכות בריאות M.H.A. - שנתון תשפ"ב

מטרת התכנית

עומס לימודים ומשך לימודים

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים במסלול ללא עבודת גמר

תכנית הלימודים במסלול עם עבודת גמר

קורסי השלמה

קורסי חובה

קורסי בחירה כלליים (מהמחלקה)

מגמות לימוד

ניהול רפואת חירום ואסונות

ניהול והערכת טכנולוגיות רפואיות

מדיניות בריאות וסביבה

פטור והכרה בקורסים

המחלקה למדיניות וניהול מערכות בריאות M.H.A. - שנתון תשפ"ב

רמ"ח: פרופ' אבישי גולדברג

ממונה על המנהל:

גב' מלכה מאירסון

בניין: M7 חדר: 300

טלפון: 08-6477421

דוא"ל: malkam@bgu.ac.il

רכזת לענייני סטודנטים (תואר שני): גב' ורד אופק

בניין: M6 חדר: 313

טלפון: 08-6472448

דוא"ל: fom.hsmc2d@bgu.ac.il

כתובת אתר המחלקה באינטרנט: <http://in.bgu.ac.il/fom/HealthDep/Pages/default.aspx>

מטרת התכנית

התכנית מיועדת להכשיר עתודה ניהולית ומחקרית למערכת הבריאות הישראלית. התכנית עוסקת בהקניית ידע מתקדם בתיאוריות, טכניקות ובכלים לדין ולפתרון בעיות בנושאי מדיניות, ארגון וניהול מערכות בריאות, החל ברמת מערכת הבריאות וכלה ברמת המרפאה הבודדת. תכנית הלימודים משלבת מקצועות מתחום הניהול הציבורי והעסקי בתוספת קורסים מקצועיים מתחום הניהול הרפואי.

עומס לימודים ומשך לימודים

ראה פרק "לימודי התואר השני" בשנתון (תת פרק "עומס הלימודים ומשך הלימודים").

מבנה הלימודים

במסגרת הלימודים מוצעים שני מסלולים: מסלול מחקרי עם עבודת גמר ומסלול ללא עבודת גמר. בכל אחד מהמסלולים ניתן לבחור בין מסלול לימודים כללי ללא מגמת התמחות לבין מסלול לימודים עם מגמת התמחות באחת מתוך ארבע מגמות לימוד (ראה פרק מגמות לימוד). להשלמת התואר במסלול עם עבודת גמר נדרשות 48 נקודות זכות מהן 12 נקודות זכות של עבודת הגמר. תלמיד יכול להתקבל למסלול עם עבודת גמר בתנאי שיש לו ממוצע 90 ומעלה בתואר הראשון ומנחה מהמחלקה שהסכים להנחותו. תלמיד יכול לעבור למסלול עם עבודת גמר לאחר שהשלים בהצלחה את סמסטר א' עם 6 נקודות זכות או יותר, הצעתו לעבודת גמר אושרה וממוצע ציוניו לפחות 87 או בסוף סמסטר ב' עם ממוצע 85 ומעלה. לזכאות לתואר במסלול ללא עבודת גמר נדרשות 42 נקודות זכות.

ועדת ההוראה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותוכניות הלימודים המתפרסמים מבלי למסור הודעות אישיות לנוגעים בדבר. התלמידים נדרשים לבדוק מעת לעת את פרסומי המחלקה המתייחסים לשינויים.

תכנית הלימודים במסלול ללא עבודת גמר

סוג הקורס	מספר קורסים	סה"כ נק"ז
קורסי השלמה	3	0
קורסי חובה*	10	30
קורסי בחירה במגמה / קורסי בחירה כלליים**	4	12
סה"כ	17	42

* במסלול זה תבוצע עבודה מסכמת במסגרת קורס החובה "סמינר מחקר במערכות בריאות".

** תלמיד שיבחר באחת המגמות, ילמד 4 קורסי בחירה מתוך היצע הקורסים במגמה בה הוא בחר. תלמיד שיבחר במסלול לימודים כללי, ילמד 4 קורסי בחירה כלליים מהקורסים המוצעים במחלקה. מתוך 4 קורסי הבחירה, תלמיד רשאי ללמוד קורס בחירה אחד במחלקה אחרת בפקולטה לניהול/בריאות.

תכנית הלימודים במסלול עם עבודת גמר

סוג הקורס	מספר קורסים	סה"כ נק"ז
קורסי השלמה	3	0
קורסי חובה	10	30
עבודת גמר	0	12
סמינר תלמידי מחקר	1	0
קורסי בחירה במגמה / קורסי בחירה כלליים*	2	6
סה"כ	16	48

* תלמיד שיבחר באחת המגמות, ילמד 2 קורסי בחירה מתוך היצע הקורסים במגמה בה הוא בחר. תלמיד שיבחר במסלול לימודים כללי, ילמד 2 קורסי בחירה כלליים מהקורסים המוצעים במחלקה (אחד מקורסי הבחירה במסלול זה יהיה קורס מחקרי מתודולוגי בתאום עם המחלקה).

* סמינר תלמידי מחקר (47020013) הינו קורס חובה (ללא נק"ז) לתלמיד שבחר במסלול עם עבודת גמר.

קורסי השלמה

קורסים אלו מיועדים לתלמידים ללא רקע מתאים מתואר ראשון. הקורסים אינם מקנים נקודות זכות לתואר. יש להשלים קורסים אלו עד תום הסמסטר השלישי ללימודים.

מס' קורס	שם קורס	שעות	נק"ז	דרישות קדם
480-2-0001	סטטיסטיקה למנהלים במערכת הבריאות	3	0	קורס זה מהווה תנאי קדם לקורס "אפידמיולוגיה ומדיניות בריאות" ראה סעיף פטור והכרה בקורסים
480-2-0002	מבוא למדעי הבריאות	3	0	לימודי התואר הראשון הם מתחום מדעי הבריאות ראה סעיף פטור והכרה בקורסים
480-2-0003	מבוא לכלכלה	3	0	קורס זה מהווה תנאי קדם לקורס "כלכלת בריאות" ולקורס "מימון ציבורי"
	סה"כ	9	0	

קורסי חובה

מהווים בסיס ללימודי ניהול מערכות בריאות. תלמיד שלמד במסגרת לימודים קודמים קורסים דומים, נדרש להגיש בקשה לפטור. אם יהיה זכאי לפטור, ילמד קורס חלופי מתכנית הלימודים. ה"פטור" והקורס החלופי טעונים אישור ועדת ההוראה הפקולטית.
*לא ניתן לקבל פטור מקורס "סמינר מחקר במערכות בריאות" ומקורס "סוגיות במדיניות וניהול מערכות בריאות".

מס' קורס	שם קורס	שעות	נק"ז	דרישות קדם
480-2-1005	אפידמיולוגיה ומדיניות בריאות	3	3	"סטטיסטיקה למנהלים במערכת הבריאות"
480-2-1000	היבטים חברתיים על בריאות, חולי ומערכת הבריאות	3	3	אין
480-2-2000	מימון ציבורי	3	3	"מבוא לכלכלה"
480-2-2003	חשבונאות	3	3	אין
480-2-1001	מערכת הבריאות בישראל	3	3	אין
480-2-1002	מערכות הבריאות בעולם	3	3	אין
480-2-1003	כלכלת בריאות	3	3	"מבוא לכלכלה"
480-2-1004	איכות וניהול סיכונים בשירותי הבריאות	3	3	אין

מס' קורס	שם קורס	שעות	נק"ז	דרישות קדם
480-2-2001	סמינר מחקר במערכות בריאות*	3	3	"סטטיסטיקה למנהלים במערכת הבריאות"
480-2-2002	סוגיות במדיניות וניהול מערכות בריאות*	3	3	"אפידמיולוגיה ומדיניות בריאות" "מערכת הבריאות בישראל" "מערכות בריאות בעולם"
	סה"כ	30	30	

קורסי בחירה כלליים (מהמחלקה)

מטרת קורסים אלה היא להעמיק ולהעשיר את הידע בתחום הניהול בכלל ובתחום מערכות בריאות בפרט. התלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה בכפוף לתנאים של המסלול בו בחר. קורסי הבחירה עשויים להשתנות מעת לעת והם אינם מתקיימים מדי סמסטר.

להלן רשימת קורסי בחירה במחלקה:

ניהול אסטרטגי של משאבי אנוש במערכות בריאות - סדנא	48024000
הביטוח הרפואי בעידן המודרני	48024001
הערכת תכניות ושירותים במערכת הבריאות - סדנא	48024002
הערכה כלכלית של טכנולוגיות במערכת הבריאות	48024003
הנעת עובדים במערכות בריאות	48024004
מדיניות מערכות בריאות	48024005
ניהול בתי חולים	48024006
אתיקה רפואית	48024007
מדיניות וכלכלת תרופות	48024008
אינפורמטיקה רפואית - מערכות מידע ברפואה	48024009
יישומי הנדסת אנוש ברפואה	48024010
ניהול טכנולוגיות רפואיות במערכת הבריאות	48024011
בריאות לכל - מקרי מבחן במדיניות בריאות גלובלית	48024012
ניהול גורמי לחץ בארגוני בריאות	48024013
מנהיגות במערכת הבריאות	48024014
היבטים של שימוש מושכל בשירותי בריאות	48024015
התנהגות ארגונית במערכת הבריאות	48024016
יזמות בתחום הביוטכנולוגיה	48024017
קבלת החלטות במערכות בריאות מורכבות	48024018
ממשליות ובריאות גלובלית: מוסדות, ארגונים ומדיניות	48024020
KNOWLEDGE TO ACTION	48024021

מגמות לימוד

המחלקה לניהול מערכות בריאות מציעה מסלול לימודים כללי ללא מגמת התמחות או לחילופין אפשרות בחירה באחת מתוך ארבע מגמות לימוד, כדלקמן:

1. ניהול והערכת טכנולוגיות רפואיות – ראש המגמה: פרופ' דן גרינברג
2. מנהיגות בבריאות – ראש המגמה: פרופ' נדב דוידוביץ'
3. ניהול רפואת חירום ואסונות – ראש המגמה: פרופ' אבישי גולדברג
4. מדיניות בריאות וסביבה – ראש המגמה: פרופ' נדב דוידוביץ'

תלמיד המעוניין להתמחות במגמת ניהול והערכת טכנולוגיות רפואיות ובמגמת מנהיגות, יירשם למגמה בעת הרישום לתואר השני. בנוסף לתנאי הקבלה לתואר השני בניהול מערכות בריאות, הקבלה למגמה זו מותנית בראיון אישי.

תלמיד המעוניין להתמחות בניהול רפואת חירום ואסונות או במדיניות בריאות וסביבה, ימלא טופס לבחירת מגמה (הטופס מופיע באתר המחלקה תחת "טפסים"), ויגיש למזכירות המחלקה לא יאוחר מתום סמסטר ב' בשנת הלימודים הראשונה לתואר. מגמת הלימוד שיבחר התלמיד תופיע בגיליון הציונים בלבד.

ראשי המגמות רשאים לראיין את המועמדים כתנאי לקבלתם למגמה. תלמידים הלומדים במסלול המחקרי, יכתבו עבודת גמר בנושא המותאם למגמה.

תיאור המגמות ורשימת הקורסים

ניהול והערכת טכנולוגיות רפואיות

ראש המגמה: פרופ' דן גרינברג

הפיתוח והאימוץ של טכנולוגיות חדשות במערכת הבריאות (תרופות, ציוד רפואי ופרוצדורות רפואיות) עשויים לשפר באופן משמעותי את הטיפול בחולה ותוצאיו, אולם טכנולוגיות מהוות את הגורם המשמעותי ביותר בהתייקרות המתמדת בעלויות מערכת הבריאות. מטרת הלימודים במגמה זו להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי ויישומי אודות פיתוח, רישוי והערכת טכנולוגיות רפואיות. הידע הנרכש במהלך הלימודים במגמה זו יעניק יתרון יחסי לבוגרי המגמה שיעסקו בהערכה, בקרה ושיווק של טכנולוגיות רפואיות במשרד הבריאות, קופות החולים, תעשיית התרופות, הציוד הרפואי והביוטכנולוגיה.

קורסי בחירה במגמה*:

480-2-4003 הערכה כלכלית של טכנולוגיות במערכת הבריאות

480-2-4008 מדיניות וכלכלת תרופות

480-2-XXXX ניהול לוגיסטי במערכות בריאות

480-2-4017 יזמות בתחום הביוטכנולוגיה

687-2-1401 זיקות בין משפט לטכנולוגיה: היבטים נבחרים

480-2-4011 ניהול טכנולוגיות רפואיות במערכת הבריאות
 480-2-4009 אינפורמטיקה רפואית – מערכות מידע ברפואה
 480-2-XXXX קניין רוחני, מדיניות בריאות ורגולציה
 *קורסי הבחירה יקבעו על בסיס יעוץ אישי ואישור ועדת הוראה מחלקתית.

מנהיגות בבריאות

ראש המגמה: פרופ' נדב דוידוביץ'

לאור הצורך בקידום מערכת הבריאות בנגב, הוחלט לפתוח מסלול הכשרה מיוחד במסלול מנהיגות אשר יפנה לאנשי בריאות המתגוררים ועובדים בנגב, כדי להכשיר את דור העתיד של מנהיגי הבריאות אשר ימשיכו להצעיד קדימה את מערכת הבריאות בנגב וישמשו כקטליזטורים לשינוי, תוך חיבור הדוק לשטח ולעשייה הרפואית וקידום הבריאות. הלימודים יאפשרו בניית רשת של משפיעים מכלל חלקי מערכת הבריאות, אשר יפעלו בשיתוף להובלת שינוי אל מול האתגרים הייחודיים של מערכת הבריאות בנגב.

קורסי בחירה במגמה*:

480-2-4016 התנהגות ארגונית במערכת הבריאות
 480-2-4006 ניהול בתי חולים
 480-2-4014 מנהיגות במערכת הבריאות
 687-2-4005 חזון ולמידה ארגונית
 *קורסי הבחירה יקבעו על בסיס יעוץ אישי ואישור ועדת הוראה מחלקתית.

ניהול רפואת חירום ואסונות

ראש המגמה: פרופ' אבישי גולדברג

רפואת החירום מתמודדת עם נושאים מגוונים ביניהם תאונות, אסונות טבע, אסונות מעשי ידי אדם ומתארי שגרה. בישראל קיימות מזה שנים סכנות ביטחוניות אשר דורשות מוכנות והיערכות של מערכת הבריאות ובעולם, מתייחסים לניסיון הנצבר בישראל ולתורות שנכתבו כדבר שיש ללמוד ממנו. מטרת הלימודים במגמה זו להקנות לסטודנטים ידע שיטתי, תיאורטי ויישומי אודות ניהול רפואת חירום ואסונות.

קורסי בחירה במגמה*:

480-2-XXXX מבוא לניהול רפואי של אסונות
 478-2-1010 התנהגות אוכלוסייה בשגרה ובחירום
 478-2-1003 מוכנות למצבי חירום ואסונות

478-2-0008 אבטחת איכות ברפואת חירום

478-2-2005 סיוע הומניטרי

478-2-2008 בריאות הציבור במצבי חירום

478-2-1000 חקר היפגעות ואסונות

*קורסי הבחירה יקבעו על בסיס יעוץ אישי ואישור ועדת הוראה מחלקתית.

מדיניות בריאות וסביבה

ראש המגמה: פרופ' נדב דוידוביץ'

הקשר שבין בריאות וסביבה הפך בשנים האחרונות למשמעותי הרבה מעבר לעיסוק בנושאים של סניטציה. שינוי האקלים, רפורמות בתכנון והשפעתן על הבריאות, הקשר שבין אקולוגיה לבין התפתחות מחלות זיהומיות חדשות, התפתחות תעשיית המזון והשפעתה על הסביבה והבריאות, דורשים תכנון וקביעת מדיניות מורכבים. מטרת המגמה הינה לתת לסטודנטים כלים תיאורטיים ומעשיים להתמודדות עם האתגרים העומדים על הפרק בתחום מדיניות בריאות וסביבה.

קורסי בחירה במגמה*:

*קורסי הבחירה יקבעו על בסיס יעוץ אישי ואישור ועדת הוראה מחלקתית.

בחינות

ראה פרק "לימודי התואר השני" בשנתון (תת פרק "[נוהל בחינות אוניברסיטאי](#)").

פטור והכרה בקורסים

איסור חזרה על קורסים מתארים קודמים: מודגש בזאת כי אין ללמוד קורס שנלמד במסגרת אקדמית אחרת. למד תלמיד קורס חובה או בחירה במסגרת כזו, לא ייחשב הקורס במסגרת החובות לתואר. בכל מקרה של ספק יש לפנות לוועדת ההוראה של המחלקה. בדיקה תיערך במעמד סגירת התואר.

פטור - תלמיד יקבל פטור מקורסי חובה והשלמה שלמד במסגרת אקדמית לתואר ועמד בדרישות הקורס בהצלחה. ה"פטור" איננו מזכה בנקודות זכות. תלמיד שיקבל "פטור" מקורס חובה חייב ללמוד קורס חלופי. אין צורך ללמוד קורס חלופי בגין קורס השלמה. ה"פטור" טעון אישור ועדת הוראה של הפקולטה.

מתן הפטור מכל קורסי ההשלמה והחובה, מותנה בכך שלא חלפו 5 שנים מהשנה בה נלמד הקורס.

פטור מקורס ההשלמה 'מבוא למדעי הבריאות' (480-2-0002) ניתן אם לימודי התואר הראשון הם מתחום מדעי הבריאות. תלמיד שאינו זכאי לפטור מקורס זה, חייב ללמוד קורס מקוון במבוא למדעי הבריאות, בסמסטר א' ולהיבחן בסוף סמסטר א'.

המחלקה מקיימת בסמסטר א' של כל שנת לימודים בחינת פטור מהקורס "סטטיסטיקה למנהלים במערכת הבריאות" (480-2-0001), תלמיד שאינו זכאי לפטור מקורס זה, רשאי להיבחן בבחינת הפטור.

יודגש כי למבחני הפטור ניתן לגשת פעם אחת בלבד. תלמיד שנכשל בבחינת הפטור או בקורס אינו רשאי להיבחן בה שנית, ועליו להירשם לקורס. תלמיד שלמד את הקורס ונכשל בו, אינו רשאי להיבחן במבחן הפטור.

הכרה - הכרה בקורס המזכה בנקודות זכות תינתן אך ורק בגין קורס שנלמד בתוכנית לתואר שני במוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה (כולל אוניברסיטת בן-גוריון בנגב), לא מומש לתואר, נמצא רלוונטי לתכנית הלימודים במחלקה בהיקף מקביל, וציונו לפחות 70. מספר הקורסים המקסימלי שיוכר לא יעלה על שלושה קורסים סך הכל ולא יותר מ- 9 נק"ז. ההכרה טעונה אישור ועדת הוראה של הפקולטה לניהול.

בקורס שהוכר ע"י ועדת ההוראה, ידווח ציון 600 שמשמעותו "פטור".

ועדת הוראה הדנה באישור קורסים במסגרת חילופי סטודנטים בחו"ל - תכיר בציוני הקורסים שנקבעו במוסדות בחו"ל כציונים מאונים (0-100), למעט מקרים בהם הוענק ציון עובר/לא עובר. במקרים בהם יוענק ציון שאינו מאוני, יקבע הציון על פי סולם הציונים של אותו מוסד שיתורגם ויותאם לסולם הציונים באוניברסיטת בן-גוריון.

סטודנט שסיים את לימודיו עם קורסים עודפים לתואר, יגרע העודף מקורסי ההכרה ולא מהקורסים אותם למד במחלקה.